

РЕШЕНИЕ

№ 4184

гр. София, 23.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 26.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **3473** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК.

Образувано е по жалба на „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, представлявано от Д. Ф. и Й. Закопулос срещу заповед № 211 от 01.03.2023г. на председателя на Комисия за защита на потребителите /КЗП/.

В обстоятелствената част на жалбата са въведени съображения за незаконосъобразност на акта, поради постановяването му в противоречие с нормите на материалния и процесуален закон. Изложено е, че КЗП не е направила обективно и всестранно изследване на релевантната фактическа обстановка, което съставлявало съществено процесуално нарушение по чл.35 и чл.36 АПК. Не ставало ясно как административният орган е стигал до извода, че „потребителят взема решение за покупка, именно от „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, привлечен от обещанието, че срокът за доставка и монтаж е кратък“. Липсвала информация за извършен анализ от органа дали конкретно посоченият срок за доставка на стоките е по-кратък, идентичен или по-дълъг спрямо сроковете за доставка на други търговци - конкуренти на „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, въобще не е била извършена реална проверка и анализ на случая, а само бланкетно се посочвали изводи, целящи причисляването дейността на жалбоподателя към определена нелоялна търговска практика. Поведението на „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД не можело да бъде квалифицирано като „съзнателно“, доколкото не е налице умисъл за въвеждане в заблуждение на потребителите по отношение на необходимия срок за доставка на закупени стоки. Наличието на забавени доставки на стоки не можело еднозначно да

бъде възприемано като нелоялна търговска практика поради самия факт, че е имало забава. Подобен проблем можел да бъде квалифициран единствено като нормален стопански риск, но не и като умишлено и съзнателно поведение, целящо заблуждение на потребителите и следващото от това облагодетелстване на търговеца. „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД не изпълнявал самостоятелно доставките на поръчаните стоки, а използвал услугите на трето лице - контрагент. Договорното неизпълнение на трета страна не следвало да бъде вменявано като законово нарушение от страна на „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД. Дружеството действало изцяло добросъвестно и в духа на професионалната коректност и компетентност. От друга страна в чл.103б ЗЗП се уреждали ясно правата на потребителите при забава от страна на търговец-даване на допълнителен срок, разваляне на договора, получаване обратно на платените суми и получаване на обезщетение. Забавата на доставка на стока се санкционирала от закона с облигационноправни средства, но не се квалифицирала като заблуждаваща нелоялна търговска практика. Потребителят не се е възползвал от упражняването на правата по чл. 103б, ал. 2 от ЗЗП, напротив закупената стока е била доставена и приета от него.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв.Х. М., който поддържа оспорването на акта, а по същество моли за неговата отмяна, поради незаконосъобразност. Направено е искане за присъждане на разноските по делото, които съобразно приложен списък по чл.80 ГПК възлизат на стойност от 50.00 лв.

Ответникът – председателя на Комисия за защита на потребителите се представлява от юрк. А. Д., който оспорва жалбата. По същество на спора се сочат доводи за нейната неоснователност и законосъобразност на постановения акт. Излага, че обжалваният акт е издаден от компетентен орган, в установената форма, при съблюдаване на реда за провеждане на административното производство и в съответствие с нормата на материалния закон. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Подробни съображения са развити в писмено становище от 18.05.2023г., депозирано от адв. А. К..

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в процеса и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства по чл.235, ал.2 ГПК във вр. чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е било образувано по повод постъпила в КЗП жалба от Д. П. И. с вх.№ С-03-6641/13.12.2022г. относно недоставяне на поръчана стока в посочен от търговеца „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД срок. Съгласно съдържанието на жалбата, потребителят е заплатил поръчка на диван на 19.11.2022г., като обещаната дата за доставка на продукта е била 24.11.2022г. До датата на подаване на жалбата - 11.12.2022г. потребителят нямал информация дали ще бъде доставен поръчания и платен диван. Обажданията към търговеца били повече от 5 и всеки път нямало информация за доставката. Потребителят е бил насочен към доставчика, но и от там не е получил информация за доставката на стоката.

Към жалбата е приложена поръчка на стоки и услуги №111814172524/19.11.2022г., издадена от „Хаус Маркет България“ ЕАД за диван с включена доставка. В поръчката е записана дата за доставка 24.11.2022г., между 09:00-21:00 часа. Приложен е и фискален бон от 19.11.2022г. за извършено плащане на стойност от 899.00 лева.

С писмо изх.№ С-03-6641/11.01.2023г. от „Хаус Маркет България“ ЕАД е изискано да представи до 16.01.2023г. документи и доказателства по изложеното в жалбата, в т.ч. и приемо- предавателен протокол за доставка на дивана.

С вх.№ С-03-6641/16.01.2023г. в Комисия за защита на потребителите е депозирано становище от дружеството, в което се излага, че в «Хаус Маркет България» ЕАД имало заявена доставка на диван за [населено място], който според тяхното териториално разпределение се намирал в Зона 3. Доставките се извършвали от фирма-партньор на търговеца, а именно “СИ ВИ СИ” ЕООД. Сроковете за доставка са били увеличени, именно поради големия обем поръчки, като се забелязва, че все още има заявки, които се изпълняват със закъснение. Приложен е протокол за доставка на стоката на дата 15.12.2022г.

Административното производство е приключило с издаване на заповед № 211 от 01.03.2023 г. на председателя на КЗП, с която на основание чл.68в във вр.чл.68г, ал.4 във вр. чл.68д, ал.1, пр.първо от ЗЗП е забранено на „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, да прилага заблуждаваща нелоялна търговска практика, а именно: да предоставя на потребителите невярна и подвеждаща информация, относно сроковете за доставка на стоки и услуги, включително и чрез договори за поръчка, доставка, монтаж и/или изработка. По описания начин „Хаус Маркет България“ ЕАД с[ЕИК] въвеждал в заблуждение потребителите относно сроковете за доставка на стоки и услуги и това би могло да повлияе при вземането на търговско решение, което средният потребител не би взел, ако не е използвана тази нелоялна заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1 вр. чл.68г, ал.4 от ЗЗП.

В мотивната част на акта е прието, че в документа за направена и заплатена поръчка се съдържа невярна информация относно срока на доставката на продукта и следователно е подвеждаща, следствие на което търсещият най-добро решение за себе си потребител би взел търговско решение под въздействието на нелоялната търговска практика.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в законоустановения 14 - дневен срок, считано от 08.03.2023г.

Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съдът след като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт, освен на основанията, посочени от „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД и на всички основания по чл.146 АПК, преценява следното:

На първо място, актът е постановен от компетентен орган по чл.68д, ал.1 ЗЗП, съгласно който, когато КЗП, установи, че търговската практика е нелоялна, председателят на комисията издава заповед, с която забранява прилагането ѝ. Не се констатира порок на заповедта по чл.146, ал.1 от АПК.

На второ място, оспореният акт е издаден в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл.59, ал.2 от АПК реквизити. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване. Изложените в акта факти съответстват на приложените по делото писмени доказателства. Не се установява порок във формата по см. на чл. 146, т. 2 от АПК, който да обуславя отмяна на акта /Постановление № 4/1976г. на Пленума на ВС и ТР № 4/22.04.2004г. по дело №

ТР-4/2002г. ОСС на ВАС; Тълкувателно решение № 16/31.03.1975г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд/. Ответникът е формирал своите изводи въз основа на приложения и приобщен в административната преписка доказателствен материал. Ответникът, чрез своите фактически констатации обосновано е посочил действителното правно положение, не се установява непълнота на фактите, а след анализ и проверка на същите, съдът приема, че те са и реално осъществени. Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висящия съдебен процес.

На трето място, мотивирането на акта следва да бъде разгледано в съответствие с правилата за провеждане на процедурата пред административния орган, доколкото същественото им нарушаване води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/, съответно до отмяна на издадения акт /чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 от АПК/.

Преценката на административния орган в случая е направена, след като са обсъдени всички релевантни за случая факти и обстоятелства в изпълнение на разпоредбите на чл.35 и чл.36 от АПК, изискващи индивидуалният административен акт да се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая. Съобразно служебното начало в административния процес, административният орган е събрал всички необходими доказателства, извършил е надлежна проверка на същите, а окончателният правен резултат е в съответствие с приетите фактически установявания. Не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да са довели до неправилно приложение на материалния закон, тъй като фактите вярно са подведени под съответните материалноправни разпоредби. Не е нарушено и накърнено правото на защита на жалбоподателя в хода на производството, за съществуването на което същият е бил уведомен и са изискани от него писмени обяснения и доказателства. В случай, че жалбоподателят не се е запознал с всички събрани по преписката доказателства, това процесуално право той може да упражни в пълен обем в съдебния процес, като оспори писмените доказателства или представи нови такива.

На четвърто място, спорът между страните се свежда до приложението на нормите на материалния закон- чл.146, т.4 от АПК.

Съгласно чл.68д, ал.1 ЗЗП търговската практика е заблуждаваща, когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща или, когато по някакъв начин, включително чрез цялостното ѝ представяне, заблуждава или е в състояние да въведе в заблуждение средния потребител, дори и ако представената информация е фактически точна относно някое от обстоятелствата, посочени в ал. 2 и има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което той не би взел без използването на търговската практика

Според дефиницията по § 13, т.31 от ДР на ЗЗП - "търговско решение" е всяко решение, взето от потребител за това дали да закупи стока или услуга, за начините и условията за нейното закупуване, дали да извърши цялостно или частично плащане, дали да задържи стоката, или да се разпореди с нея, да упражни правата си, предвидени в договора по отношение на стоката или услугата, независимо от това, дали потребителят решава да предприеме действие или не.

Съгласно т. 18 от Преамбюла на Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и

на Съвета относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар, средният потребител е сравнително добре информиран и сравнително наблюдателен и предпазлив, като отчита обществените, културни и лингвистични фактори, както се тълкуват от Съда на Европейските общности.

По същество, спорът е относно това - налице ли е заблуждаваща нелоялна търговска практика, прилагана в дейността на „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, предвид обстоятелството, че в документ за поръчана и заплатена стока се посочва невярна информация относно датата на нейната доставка. Съгласно визираното в хипотезата на чл.68г, ал.1 ЗЗП, за да е налице нелоялна търговска практика е необходимо, с оглед на конкретния казус, да е налице предлагане на услуга, която противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност, и това предлагане да променя или да е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когото засяга.

С оспорената заповед, на основание чл.68д, ал.1, пр. първо, във връзка чл.68г, ал.4 ЗЗП, е приложена преустановителна принудителна административна мярка /ПАМ/, чиято цел е да осуети продължаването на започнало правонарушение. ПАМ са форма на изпълнителна дейност, чрез която се дава легален израз на държавната принуда, упражнявана в предвидените от закона случаи. По своята правна същност те са актове на държавно управление от категорията на индивидуалните административни актове и следва да бъдат подчинени на принципа на законност, както по отношение на издаването им, така и по отношение на изпълнението им. Преустановителните административни мерки се прилагат в случаите на неправомерни деяния, чието извършване е започнало, но не е било приключено в момента на вземане на мярката.

Легалното определение на понятието "търговска практика" се съдържа в § 13, т.23 от ДР на ЗЗП, съгласно която норма това е всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга на потребителите.

Оспорената заповед е издадена за нарушение на чл. 68в, вр. чл. 68г, ал.4 вр. чл 68д, ал.1, пр.1 (търговска практика е заблуждаваща, когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща) от ЗЗП. За да е изпълнен фактическият състав е необходимо лицето да е търговец по смисъла на § 13, т.2 от ЗЗП; да е налице търговска практика по смисъла на §13, т.23 от ЗЗП; предлаганата на потребителя информация да е невярна; тази практика да е възможно да има или да има за резултат вземането на търговско решение, което без нея средният потребител не би взел. В чл.68д, ал.2, т. 2 ЗЗП е посочено, че основните характеристики на стоката или услугата са: наличност, преимущества, рисковете, които тя съдържа, изработка, състав, допълнителни части към стоката или услугата, извънгаранционно обслужване, разглеждане на жалби на потребителите, начин и дата на производство или на представяне на стоката или услугата, доставка, годност за употреба, използването ѝ, количество, спецификация, географски или търговски произход, резултатите, които могат да се очакват от нейната употреба, или резултатите и съществените характеристики от извършените изпитвания или проверки на стоката или услугата. Доставката е една от основните характеристики на стоката по отношение на която законодателят е преценил, че не следва да се упражняват нелоялни търговски практики и способности за продажба.

Жалбоподателят „Хаус Маркет България“ ЕАД извършва търговска дейност, изразяваща се в търговия на мебели, обзавеждане и други съпътстващи продукти за вътрешно обзавеждане, чрез интернет страницата <https://www.ikea.bg/>. На тази интернет страницата <https://www.ikea.bg/> потребителите имат възможност да закупуват стоки, където в „Условия за използване“, т. IV „Доставка на стоките“ е посочено че „Сроковете за доставка са, както следва: (а) за доставка до адрес в рамките на [населено място], [населено място], [населено място] и [населено място] - до 7 работни дни; (б) за доставка до други населени места - до 7 работни дни; (в) за доставка в търговски обект на доставчика на територията на Република България: до магазин И. в [населено място] - до 3 работни дни; до търговските обекти в други населени места - до 7 работни дни; (г) за доставка в търговски обект на партньор на доставчика на територията на Република България: до обекти на партньори в [населено място] - до 3 работни дни; до обекти на партньори в други населени места - до 7 работни дни“. В конкретния случай, доставката е следвало да бъде направена в [населено място] на дата- 24.11.2022г., т.е. в обявения от търговеца срок до 7 работни дни.

Търговската практика е заблуждаваща, тъй като посочената информация за срока на доставка е невярна. Невярната информация е предоставена на потребителя в издаден документ за поръчка от 19.11.2022г., като в него е визиран срок на доставка на продукта 24.11.2022г. Конкретният потребител е възприел тази информация буквално, като срокът е определящ за вземането на търговско решение, което потребителят не би взел, ако срокът е значително по-дълъг. Потребителят е направил избор за покупка на стоката именно от „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД привлечен от обещанието, че срокът за доставка е съвсем кратък, а именно: 5 дни. Срокът е прекалено кратък сам по себе си и действително е в състояние да накара потребителите да закупят стоки именно от този търговец. След взимане на търговско решение и заплащане на продукта, вкл. и стойността за неговата доставка /50 лева/, потребителят е разчитал тази доставката да бъде извършена в рамките на уговорения срок – на 24.11.2022г. Решението за закупуване на продукта от съответния потребител, предвид вида на стоката и възможността за доставка, може да е взето предварително, но да е чакано в определения срок, в който той трябва да бъде предаден от продавача. Т.е., това, което провокира потребителя да закупи стоката е възможността тя да бъде доставена, поради невъзможност от самия потребител да си я вземе сам от магазина, или пък да я получи от определено друго място за доставка. Потребителят би могъл да се откаже от закупуването на подобен продукт от други търговци, които предлагат по-дълъг срок на доставка, разчитайки че

посоченият от „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД срок за доставка ще бъде изпълнен точно. Нарушено е изискването за добросъвестност при предоставянето на информация за срока на доставка, която е невярна и в този смисъл подвеждаща.

Съдът намира, че именно тази търговската практика е повлияла за вземането на търговско решение от потребителя и икономическия му избор е могъл да бъде друг без използването ѝ. Не на последно място прилаганата от жалбоподателя практика води или може да доведе и до вземането на търговско решение, което средният потребител не би взел без използването на тази търговска практика, тъй като променя и е в състояние да повлияе съществено върху неговото поведение. В нормата на § 13, т. 25 от ДР на ЗЗП е посочено, че "Съществено изменение на икономическото поведение на потребителите" е използването на търговска практика, която намалява значително способността на потребителя да вземе информирано решение, което води до вземане на търговско решение, което потребителят не би взел без използването на тази търговска практика. Въвеждайки потребителя в заблуждение относно срока на доставка, чрез невярно посочване на срока, търговецът влияе върху търговското решение на потребителя да закупи именно тази стока и то от този търговец. Разпоредбите на ЗЗП в частта „Нелоялни търговски практики“ имат за цел да осигурят защита на потребителите срещу нелоялни търговски практики преди, по време на и след отправяне на предложение от търговец до потребител и/или сключване на договор за продажба на стоки или предоставяне на услуги.

Не се доказва от жалбоподателя наличие на хипотезата посочена в т. IV, 5 от „Условия за използване“, а именно, че „Доставчикът не носи отговорност за забава в случай, че забавянето се дължи по вина на куриера/превозвача, извършващ доставката и/или поради независещи от доставчика обстоятелства, включително такива, посочени в Общите условия“. Упоменаването на конкретен срок за доставка е позволило на потребителя да се запознае в подробности с възможността за приемане на стоката по удобен за него начин и то на точно определен ден. Противно на твърденията на жалбоподателя, доставката и нейният срок са водещ фактор при вземането на решение за покупка, поради което всяка заблуда по отношение на тези обстоятелства е съществена.

Съжденията на административния орган в тази насока са подкрепени с достатъчно относими доказателства за осъществени факти и обстоятелства, които да изпълнят съдържателно посочената хипотеза на закона. Правилно и обосновано е съображението на председателя на КЗП, че е налице заблуждаваща нелоялна търговска практика, тъй като

дружеството предоставя невярна информация, с която заблуждава потребителите относно срока за доставка на стоките, в нарушение на чл. 68г, ал. 4, вр. чл. 68д, ал. 1, пр. 1-во от ЗЗП.

В заключение, съдът приема, че *заповед № 211 от 01.03.2023г.* на председателя на КЗП е законосъобразен административен акт и поради липсата на отменителните основания по чл.146 АПК, следва да бъде потвърдена. При прилагане на правилата на разпределение на доказателствената тежест в процеса по см. на чл.170, ал.1 АПК, ответникът доказва съществуването на фактическото и правно основание посочено в акта и изпълнението на законовите изисквания, които са го мотивирали при неговото постановяване, за да настъпят разпоредените с издаването му неблагоприятни правни последици за „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД.

При този изход на спора искането на представителя на ответника за присъждане на разноски следва да бъде уважено, като се дължи юрисконсултско възнаграждение, съгласно разпоредбата на чл. 143, ал.3 от АПК и чл. 78, ал.8 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК. Съобразно чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, във връзка с чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ и с оглед фактическата и правна сложност на делото, размерът на възнаграждението следва да се определи на 100.00 /сто/ лева.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, от АПК, *Административен съд София-град*, II-ро отделение, 22-и състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, представлявано от Д. Ф. и Й. Закопулос, срещу *заповед № 211 от 01.03.2023г.* на председателя на Комисия за защита на потребителите.

ОСЪЖДА „ХАУС МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, представлявано от Д. Ф. и Й. Закопулос, с ЕИК[ЕИК] и със седалище и адрес на управление: [населено място], район „В.“, [улица] да заплати на Комисия за защита на потребителите с адрес: [населено място], [улица] сумата от 100.00 /сто/ лева на основание чл.143, ал.3 от АПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията за постановяването му чрез Административен съд София - град пред Върховния административен съд

на Република България.

РЕШЕНИЕТО да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.138 АПК.

Съдия: